

Anteckningar från möte med Göta älvs vattenråd (inkl. Göta älvs kustvatten)

Tid: Torsdagen den 15 november 2018 kl. 09:00-12:00

Plats: Göteborgsregionen (GR), Anders Personsgatan 8 i Göteborg

Närvarande:	Ronnie Ljungh	Göteborgs stad, ordf.
	Mikael Asplund	Lilla Edets kommun
	Kristina Holm	Kretslopp och vatten, Göteborg
	Maria Hübinette	Kungälv kommun (Skype)
	Maria Magnusson	Ale kommun
	Åke Niklasson	LRF
	Stig Samuelsson	Södra Skogsägarna
	Erik Sparrevik	Vattenfall AB
	Bo Svärd	Naturskyddsföreningen i Göteborg
	Niklas Wengström	Sportfiskarna
	Ragnar Lagergren	Länsstyrelsen Västra Götaland
	Monica Dahlberg	Göta älvs vattenvårdsförbund/GR

1. Mötet öppnas

Ordföranden öppnar mötet.

2. Godkännande av dagordning

Vattenrådet godkänner dagordningen.

3. Föregående mötes anteckningar

Påpekades att det under punkt 6 Planerade aktiviteter 2018, • Vandringshinder som skulle kunna åtgärdas, ska stå Gårdaån och inte Grönån

Anteckningarna läggs till handlingarna efter justering.

4. Meddelanden

- Monica informerade om att Göta älvs vattenvårdsförbund (GÄVVF) inför 2019 diskuterar att utföra undersökningar av eDNA i sjöarna Anten och Mjörn som uppföljning av den limnologiska undersökning som genomförts 2018.

Man avser också att 2019 analysera miljögifter i vatten (prioämnen, SFÄ och bekämpningsmedel) och följa upp den [råvattenkampanj som utfördes 2017](#).

GÖTA ÄLVS VATTENRÅD

c/o Göteborgsregionens kommunalförbund
Besök Anders Personsgatan 8 | Post Box 5073, 402 22 Göteborg
Tel 031-335 50 00 | Fax 031-335 51 17
www.vattenorganisationer.se/gotaalv/

GÄVVF och Vänerns VVF delar på kostnaden för mätning vid Vargön, Kretslopp och vatten bekostar provtagning och analys vid Lärjeholm och Miljöförvaltningen kommer ev bekosta mätning nedströms staden. Fråga har även ställts till övriga kommuner längs älven för att se om någon är intresserad av att bekosta ytterligare någon punkt.

- Monica informerade om att vattenrådets yttrande över Vattenmyndigheternas samråd gällande kraftigt modifierade vatten (KMV) på grund av vattenkraft skickats in.

Erik informerade om att Vattendelegationen för Bottenhavet på mötet i oktober bordlade ärendet till mötet i december då man ser att det nya regelverket kring vattenkraft kommer att förändra förutsättningarna för vattenförvaltningen. Vattendelegationen för Bottenviken har skjutit upp frågan. Vattendelegationen för Västerhavet beslutade på mötet i oktober att inte gå vidare med ett beslut om miljö kvalitetsnormer för kraftigt modifierade i december utan målsättningen är istället att ta beslutet på mötet i mars 2019.

- Ronnie informerade om ett projekt i Göteborg där man avser bygga dagvattendammar i Välen för att få ner halten tungmetaller och PCB innan vattnet går ut i Välenviken.

Behövde hugga ner en del träd vilket blev uppmärksammat och överklagat. Göteborg hade missat att ta fram miljökonsekvensbeskrivning och ska komplettera med det. Har också presenterat en vision om hur det skulle se ut efteråt och behovet av åtgärder.

Lst ska meddela vilka kompensationsåtgärder som behövs men Göteborg har inte fått dessa än. Risk att det blir väldigt försenat. När trädfällning väl kommit igång kan det vara i häckningssäsongen och det blir ytterligare förskjutet.

- Niklas informerade om problem med grumling i Osbacken på Hisingen (går från Klare Mosse i öster och mynnar ut i havet i väster vid Björlanda Kile) p g a bl a bygge av logistikcenter.

Bäcken är en fin öringbäck och har även stormusslor. Göteborgs stad lade cirka 16 miljoner kronor för att gräva en mer naturlig sträckning för att rädda lek- och uppväxtlokaler för öringar för några år sedan. Nu ser det ut som att det håller på att förstöras.

5. Remiss nationellt åtgärdsprogram för havsnejonöga

Vattenrådet tycker att det är ett bra åtgärdsprogram, man saknar dock angiven huvudförfattare. Erik och Niklas hade information om ytterligare lokaler där havsnejonöga påträffats som bör rapporteras in i yttrandet. De som har något ytterligare att tillföra yttrandet mailar detta till Monica senast 10/12.

Svar skall vara Länsstyrelsen i Halland tillhanda senast 17/12.

6. Planerade aktiviteter 2018

• Projekt "Kartläggning av fosfor"

Ett uppföljningsmöte med konsulten var inbokat den 31 oktober men blev tyvärr inställt p g a sjukdom.

Arbetsgruppen (Åke, Bo, Ragnar och Monica) träffade istället Melica den 28/11. De presenterade då en rapportstomme/utkast till rapport (rubriker och diagram). Arbetsgruppen har efter mötet inkommit med en del synpunkter på det presenterade materialet som konsulten ska ta hänsyn till. De här delen av projektet ska vara rapporterat till Länsstyrelsen senast den 31 mars 2019.

Monica har sedan mötet kontaktat Jordbruksverket ang den beräkningsmodell för markerosion från jordbruksmark som SLU tagit fram på uppdrag av Jordbruksverket som vi hoppats kunna använda inom projektet kan använda. Hon har tyvärr inte fått svar än.

• Projekt "Underlag för bedömning och prioritering av åtgärdsförslag genom samverkan inom Göta älvs kustvatten"

Av arbetsgruppen föreslagna åtgärder:

- **Kunskapsluckor om Nordre älvs fjord samt Södra skärgården som borde fyllas**

Omfattande underlag om salthalt på Gryaab. Salthalt viktigt för vilka arter som kan leva där.

Mjukbottenlevande makrofauna (zoobenthos) undersöks i Nordre älvs fjord inom den nationella miljöövervakningen av HaV. SMHI är datavärd.

Göteborg (MF) har fått LONA-medel för att undersöka utbredning etc. av marina biotoper/habitat som ålgräsängar och blåmusselbankar på mjukbotten samt mussel- och makroalgsutbredning på hårbotten.

Under 2019 planerar Miljöförvaltningen i Göteborg att göra undersökningar i många fler vattenförekomster, de hoppas att kunna göra den typen av undersökningar även i Nordre Älvs fjord. Om detta blir aktuellt beror sedan på t ex resurser, prioritering och upphandling.

Miljögifter i sediment provtas vid Rävungarna via Bohuskustens vvf (BVVF) under 2018. Finns även data från 2011.

Hydromorfologisk statusklassning från GIS-underlag skall göras av VM.

- **Öka kunskapen om utbredning av blåmusselbankar och arbeta för att den ska öka. (musslor viktiga för upptag av näring)**

Hur fortsätta arbeta med detta? Ev inventering på gång i Göteborg (se ovan).

- **Kampanj småbåtshamnar, (Infoprojekt med VRBK + arbeta för möjlighet till landförvaring av båtar). Även infoprojekt för att öka latrintömning av båtar på stationerna intressant.**

Inget nytt om Bohuskustens vattenråds (VRBK) projekt gällande landförvaring av småbåtar. De har fått 460 000 kr i LOVA-bidrag fr Länsstyrelsen.

Ecoloop gjorde i februari en ansökan till Avfall Sverige utveckling om projekt gällande toalettavfall från fritidsbåtar som man fick avslag på. De kommer troligen ändå få ett specifikt avtal för att ta fram ett underlag och genomföra delar av arbetet. De hade ett dialogmöte den 5/11 med Avfall Sverige om detta. Tidsplanen förskjuts i så fall så att de börjar tidigast i januari 2019 och avslutar troligen med ett seminarium/temadag sep 2019. I detta arbete kommer de behöva dialog med kommuner och aktörer likt vattenrådet för att få fram bra underlag. Utgångspunkten kommer bli tydlig från avfallsansvarigas perspektiv. Monica har även skickat detta vidare till de som arbetar m avfallsfrågor på GR.

- **Hur stort är problemet med nedskräpning av ackumulationsbottnar? Finns möjlighet att hitta finansiering för inventering?**

Bosse har hittat flera rapporter som tar upp resultat från undersökningar av plast på havsbotten, se länkar nedan samt rapport som Bosse skickade ut till vattenrådet den 16/11.

Below the surface: Twenty-five years of seafloor litter monitoring in coastal seas of North West Europe (1992–2017). Thomas Maes et al..

Länk:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0048969718306442>

Marine litter in the Nordic Seas: Distribution composition and abundance.

Lene Buhl-Mortensen, Pål Buhl-Mortensen

Institute of Marine Research (IMR), Nordnesgaten 50, 1005 Bergen, Norway.

Länkar:

https://www.researchgate.net/publication/319332598_Marine_litter_in_the_Nordic_Seas_Distribution_composition_and_abundance

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0025326X17307166>

- **Vandringshinder t ex vägtrummor som skulle kunna åtgärdas**

Underlag om vägtrummor finns som GIS-skikt hos Lst, dock ej komplett.

Inventera trummor till GIS-skiktet. Inventera vandringshinder.

Kolla med Ragnar var det saknas uppgifter

Arbetsgruppen (Niklas (sammankallande), Ragnar, Erik och Mikael) presenterade ett antal förslag på möjliga åtgärder (utan prioritering):

Sköldsån, Hältorpsån

- I Hältorpssjöns utlopp finns en damm och ett kraftverk, vilket utgör vandringshinder för fisk.
 - Uppströms sjön finns stor potential för lek- och uppväxtområden för laxfisk
 - En fiskväg vid kraftverket skulle göra stor nytta
- Finns redan plan för fiskväg, och alla handlingar finns framme i Ale. Kommunen äger dammen men inte marken där omlöpet skulle gå och markägaren ovillig till åtgärden.*

Gårdaån, Lilla Edet

- Skilltorp (Damm och kraftverk som utgör vandringshinder)
- Sågen vid Gunntorp (Damm som utgör vandringshinder och behöver åtgärdas, Kraftverk?)
- vid Lödöse kyrka (Kraftverk som ej är i drift + Finns laxtrappa men funktionen behöver kollas upp.

Stort ARO uppströms, åtgärder skulle få positiv effekt i sort område. Kan vattenrådet söka medel hos Lst för att förbättra kunskapsunderlag (elfiske+biotopkartering)?

Välabäcken, Kungälv

- vid Diseröd (Vandringshinder, Osäker betydelse, Inga elfisken i vattenförekomsten)

Solbergsån, Kungälv

- Trumma vid Stinneröd skulle eventuellt kunna vara ett åtgärdsobjekt, bredare trumma behövs.

Brattorpsån, Lilla Edet

- Inga hinder men kan finnas behov av biotopvård i naturreservatsdelen
- Här kan kanske vattenrådet söka medel?*

Vallerån, Kungälv

- Inga hinder men kan finnas behov av biotopvård i naturreservatsdelen
- Biotopkarterad 2013

Här kan kanske vattenrådet söka medel?

SNF:s Bra miljövalsfond kan nyttjas till de två inom naturreservat. Niklas tar fram förslag till ansökan, sedan till Vattenfall som skickar till SNF.

Lärjeån

Plan finns på två fiskvägar i Lärjeån (13 milj kr), LIFE-projekt blev inte av. Göteborg hade lovat pengar om LIFE-ansökan blev av, hur är läget nu? PoN, KloV, SBK.
Vattenrådet kan stötta ansökan om medel till redan planerade åtgärder.

Behov av elfisken

- Slumpån
- Vestenbäcken
- Gårdaån – fler fisken högre upp i systemet
- Välabäcken

Kan vattenrådet söka medel hos Lst fr Lst? Kostnad 3-4 kkr/lokal

• **Vattendragsvandring 2019**

Förslag på vattendragsvandring våren 2019

Stora ån – pågår bygge av dagvattendammar vid Välen? (Kretslopp och vatten + Park och natur + Sportfiskarna)

Förslag till hösten 2019

Forsån i Skeplanda

Lax går upp som är lätt att se, Dock svårt att boka datum långt i förväg då man inte kan veta exakt när de vandrar.

7. Övriga frågor

Inga övriga frågor togs upp

8. Nästa sammanträde

Nästa möte med vattenrådet blir den 31 januari kl. 13:30-16 på GR

Antecknat av: Monica Dahlberg, GR